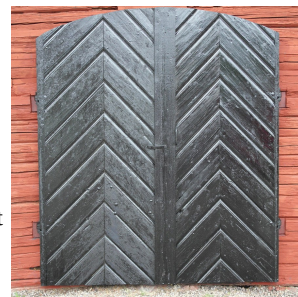

F.d. kyrkportar till Tåby kyrka, Östergötland

Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelsson, juli 2013

I juli 2013 fick jag en förfrågan från Stefan Karlsson i Tåby angående datering av vad han ansåg vara gamla kyrkportar från Tåby kyrka utanför Söderköping, [58° 30' 51.0" N, 16° 21' 42.9" E](#) (WGS 84), och som nu är monterade på tiondemagasinet(?) [58° 30' 50.6" N, 16° 21' 47.6" E](#) (WGS 84). På den ena av portarna är färgen avlägsnad och årsringarna på de fyra brädorna, alla av tall, kunde mätas på högupplösta fotografier jag fick. Brädorna har 64 till 104 mätbara ringar var. De båda kantbrädorna (01 och 04) är troligen från samma träd, medan de andra båda sannolikt kommer från två andra träd. Alla kan dateras och ringar har kunnat mätas för åren 1650–1773. Virket kan vara lokalt. Vankant saknas så vitt man kan se, men genom att ta hänsyn till splintvedsgränserna¹, och utgå från att antalet splintvedsringar brukar vara 40–80 i normala timmertallar, som det här är fråga om, kan man sluta sig till att träden med stor sannolikhet är fällda i perioden mellan 1780 och 1795 (se diagram). Tåby nuvarande kyrka byggdes 1788–1789,² vilket gör det sannolikt att dessa portar gjordes i samband med kyrkans uppförande.

©Foto: Stefan Karlsson

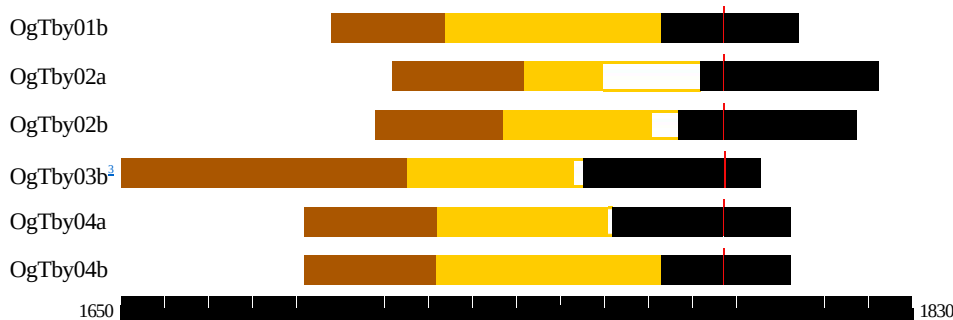
Portarna monterade på sockenmagasinet. Varje port är 110 cm bred och ca 3 meter hög. De ruttna nederkanterna är avsågade.

©Foto: Stefan Karlsson

Portarnas insidor. Alla dateringar är baserade på den högra.

Splintvedsdiagram

Splintvedsdiagrammet visar att träden som brädorna tillverkats av sannolikt är fällda 1780–95. (Röd markering lagd på 1787).

Noter

- ¹ [↑](#) Splintvedsgränserna är, som så ofta, svåra att urskilja på de högupplösta bilder, på vilka mätningarna görs, men framträder ganska tydligt på översiktsskildern av dörren. Med ledning av har splintvedsgränsen kunnat fastställas med några få ringars marginal
- ² [↑](#) [Wikipedia: Tåby kyrka](#)
- ³ [↑](#) Splintgränsen osäker

PDF-kopia av <http://taxelson.se/dendro/obj/OgTby0.htm>. Denna och andra dendrokronologiska studier av T. Axelsson återfinns på taxelson.se/dendro/obj/

Korrelationsvärden

Cybis cDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
Correlations between most relevant references and OgTby0 (mean)

dated to 1773 with corr >= 0,39 and with overlap >= 85

Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	Test	T- Over lap			
all...	0,59	8,00	123	based on 12 members		
se005-go	0,53	6,80	123	1987 Gotland (Lunds Universitet, "extraterastrial")	PISY	
Klmsrnd	0,52	6,77	123	1873 Kalmarsund and Öland area	PISY	
swed022w	0,51	6,59	123	1987 Gotland (Schweingruber)	PISY	
SE003-Hö	0,51	5,34	85	1998 Högelycke, Nybro (Extraterastrial SE003)	PISY	
BratPISY	0,47	5,87	123	1904 Mälardalen area, publ. Bråthen	PISY	
Estonia	0,41	4,95	123	1998 Estland, (proj. Extraterastrial)	PISY	
Kungsber	0,40	4,81	123	2005 Kungsberg-Järbo-Lumsheden, Gästrikland	PISY	
swed302	0,39	4,67	123	1995 NAMDO 1 Naemdoe Stockholm archipelago (Updated 2/2003)	PISY	
Sissh041	0,37	4,00	105	1883 Sisshammar (T. Andreasson)	PISY	
SE001	0,36	3,05	66	1998 Sandö, Luleå	PISY	
HallandP	0,36	4,18	123	2006 Halland	PISY	
Prostpar	0,35	4,09	119	2005 Prostparken in Svärdsjö, Dalarna	PISY	

Mätvärden (rådata)

Notera att ringbredderna är mätta på bräda, där planet ej går genom märg, varför de innersta ringarna är mycket bredare än i verkligheten.

OgTby0 1	Former Church-door fr Tåby Church									PISY
OgTby0 2	Sweden	Pinus sylvestris		5831N1622E					1650	1773
OgTby0 3	T. Axelsson									
OgTby0	####	calibrated from photos by Stefan Karlsson								
OgTby01b1698	489	449								
OgTby01b1700	476	398	437	398	398	363	406	511	254	293
OgTby01b1710	297	320	281	254	302	328	273	222	238	156
OgTby01b1720	144	129	180	324	266	289	222	234	188	168
OgTby01b1730	144	144	140	121	164	152	117	172	160	125
OgTby01b1740	94	101	94	117	129	160	121	141	121	98
OgTby01b1750	101	98	121	125	121	156	101	113	74	125
OgTby01b1760	90	78	66	78	86	98	101	129	133	125
OgTby01b1770	101	55	55	999						
OgTby02a1712	598	523	584	547	336	408	414	315		
OgTby02a1720	344	283	296	291	334	390	296	350	219	280
OgTby02a1730	232	216	294	147	251	232	195	147	147	136
OgTby02a1740	69	93	163	131	101	107	120	123	80	115
OgTby02a1750	99	120	101	131	115	104	99	101	85	96
OgTby02a1760	93	999								
OgTby02b1708	627	643								
OgTby02b1710	616	427	398	414	310	395	331	312	323	387
OgTby02b1720	395	259	291	254	280	230	221	246	136	222
OgTby02b1730	173	195	227	232	227	149	139	208	200	117
OgTby02b1740	120	131	152	120	136	117	179	133	112	112
OgTby02b1750	91	59	85	93	107	131	117	128	131	163
OgTby02b1760	99	125	51	69	37	48	32	32	40	48
OgTby02b1770	32	21	999							
OgTby03b1650	736	748	351	392	374	260	346	186	254	210
OgTby03b1660	345	265	331	246	272	170	179	168	175	152
OgTby03b1670	140	194	161	235	186	136	98	52	64	84
OgTby03b1680	100	79	93	122	127	138	122	145	149	70
OgTby03b1690	82	88	79	52	115	90	81	95	91	100
OgTby03b1700	107	93	122	100	115	131	158	131	120	118
OgTby03b1710	120	82	104	72	70	154	98	106	106	59
OgTby03b1720	43	61	57	91	86	122	61	68	66	75
OgTby03b1730	66	59	73	39	59	61	61	77	90	72
OgTby03b1740	66	59	86	90	84	98	115	70	86	68
OgTby03b1750	91	107	120	109	999					
OgTby04a1692	448	399	482	345	407	393	328	241		
OgTby04a1700	290	263	251	278	265	300	330	383	259	215
OgTby04a1710	229	247	215	217	237	249	213	176	176	124
OgTby04a1720	130	130	186	207	223	203	160	174	154	126
OgTby04a1730	138	118	144	83	115	144	122	107	150	95
OgTby04a1740	79	87	115	85	142	87	116	111	115	83
OgTby04a1750	103	85	115	166	107	117	65	79	81	112
OgTby04a1760	105	79	999							
OgTby04b1692	529	320	441	364	247	296	285	328		
OgTby04b1700	255	237	261	243	239	249	300	359	247	235
OgTby04b1710	225	221	194	231	199	268	247	211	207	152
OgTby04b1720	124	168	201	251	221	195	156	166	144	180
OgTby04b1730	154	146	146	103	124	130	105	124	142	85
OgTby04b1740	85	81	95	91	132	97	114	120	93	87
OgTby04b1750	113	111	105	105	111	112	85	99	73	115
OgTby04b1760	75	109	57	67	97	93	93	118	118	103
OgTby04b1770	107	77	105	77	999					